

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра овочівництва і закритого ґрунту

ЗАТВЕРДЖЕНО
Агробіологічний факультет
18 червня 2026 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Трояндознавство

Галузь знань	Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
Спеціальність	Н1 Агроніомія
Освітня програма	Садівництво, плодовоовочівництво та виноградарство
Факультет	Агробіологічний
Розробник:	к.с.-г.н., доцент Іванна ГАВРИСЬ

Опис навчальної дисципліни Трояндознавство

Дисципліна розкриває питання історії поширення видів троянди, описує найбільші трояндові сади світу. Розглядаються питання вимог троянди до умов навколишнього середовища і методи його регулювання. Вивчається питання підщеп та їхньої сумісності з культурними сортами, різноманітність груп та форм троянди, способи її розмноження та особливості обрізки. Розкриваються особливості вирощування окремих груп троянди у культивацийних спорудах ґрунтовим та гідропонним способами, а також в якості горщечкової культури. Охоплюються питання догляду за рослинами, захисту від шкідників та боротьби проти хвороб.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	Н1 Агрономія	
Освітня програма	Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна	Заочна
Курс (рік підготовки)	2	
Семестр	3	
Лекційні заняття	20 год.	
Практичні заняття	20 год.	
Самостійна робота	110 год.	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета. Підготовка висококваліфікованих фахівців з трояндознавства базується на сучасних досягненнях у сфері трояндарства світової та вітчизняної виробничої практики. З цією метою поглиблюються знання з біології, технології вирощування та розмноження троянди як у відкритому, так і у закритому ґрунті. Трояндознавство дає можливість задовольнити зростаючі естетичні потреби людей, виховує любов до природи та бережне ставлення до її багатств.

Основними завданнями курсу «Трояндознавство» є:

- ознайомлення і вивчення студентами сучасних світових досягнень у галузі трояндарства;
- вивчення біологічних особливостей, агротехніки вирощування троянди в умовах відкритого і закритого ґрунту;
- вивчення способів розмноження та технологій вирощування садивного матеріалу троянди;
- вивчення сортового складу основних груп троянди, які вирощуються в промислових умовах;
- вивчення заходів щодо догляду за рослинами троянди, керування цвітінням, правилами зрізу та зберігання квітів.
- ознайомлення з використанням троянди в кулінарії та парфумерії;
- вивчення сучасних світових і вітчизняних наукових досягнень, щодо подовження періоду зберігання троянди, вирощеної на зріз.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Трояндознавства» – «Малопоширені овочеві та екзотичні рослини відкритого і закритого ґрунту».

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері садівництва та виноградарства під час здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити, вирішувати проблеми професійного спрямування.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 12. Впроваджувати елементи новітніх технологій вирощування малопоширених плодових та овочевих культур з адаптацією їх до конкретних умов культивування і органічних технологій.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	денна форма					заочна форма			
	тижні	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
			л	пр.	с.р.		л	пр.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Змістовий модуль 1									
Тема 1. Трояндові сади світу	1	15	2	2	11				
Тема 2. Селекційні компанії зі створення сортів троянди	2	15	2	2	11				
Тема 3. Класи, сорти і різноманіття троянд	3	15	2	2	11				
Тема 4. Навколишнє середовище і його роль для росту і розвитку рослин троянди	4	15	2	2	11				
Тема 5. Способи розмноження троянди	5	15	2	2	11				
Разом за модулем 1	5	75	10	10	55				
Змістовий модуль 2									
Тема 1. Культивування троянди у закритому ґрунті	6-7	20	4	2	14				
Тема 2. Контейнерна культура троянди	7-8	18	2	2	14				
Тема 3. Основні агротехнічні заходи при вирощуванні троянди	8-9	20	2	4	14				
Тема 4. Хвороби і шкідники троянди	10	17	2	2	13				
Разом за модулем 2	5	75	10	10	55				
Усього годин		150	20	20	110				

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Всесвітньо відомі трояндові сади	2
2	Селекційні компанії зі створення сортів троянди	2
3	Різнманіття троянд	2
4	Навколишнє середовище і його роль для росту і розвитку рослин троянди	2
5	Способи розмноження троянди	2
6	Культивування троянди у закритому ґрунті	4
7	Контейнерна культура троянди	2
8	Основні агротехнічні заходи при вирощуванні троянди	2
9	Хвороби і шкідники троянди	2
Всього		20

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Походження культурних сортів троянди	2
2	Групи та форми троянд за декоративними ознаками. Використання троянди: варення, олія, декор	2
3	Підщепи для троянди, способи щеплення	2
4	Розмноження стебловими живцями, відсадками, паростками	2
5	Вплив факторів навколишнього середовища на ріст і розвиток троянди. Зимостійкість, захист та зберігання троянд взимку	2
6	Основні агротехнічні заходи: обрізування, формування рослин, підживлення	2
7	Ґрунтова система вирощування троянди у теплицях	2
8	Гідропонна система вирощування троянди у теплицях	2
9	Хвороби троянди. Система боротьби з ними	2
10	Шкідники троянди. Система захисту	2
Всього		20

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Морфобіологічні особливості чайно-гібридної троянди	6
2	Морфобіологічні особливості троянди флорібунда	6
3	Морфобіологічні особливості троянди грандіфлора	6
4	Морфобіологічні особливості троянди патіо	6
5	Морфобіологічні особливості плетистої троянди	6
6	Морфобіологічні особливості мініатюрної троянди	6
7	Морфобіологічні особливості троянд-краймблерів	6
8	Морфобіологічні особливості ґрунтопокривної троянди	6
9	Мульчування. Спрямування росту і підв'язування	6
10	Обрізка. Вищипування бутонів. Зріз	7
11	Полив. Розпушування ґрунту	6
12	Видалення зів'ялих квіток. Проріджування	6
13	Підживлення. «Сліпі» пагони. «Жировики»	6
14	Боротьба з бур'янами	6
15	Коренева поросль	6
16	Виснаження ґрунту	6
17	Контейнерна культура	6
18	Препарати для боротьби із шкідниками і хворобами	7
Разом		110

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне опитування;
- модульні тести;

- захист практичних та самостійних робіт;
- екзамен.

7. Методи навчання:

- лекції,
- метод демонстрацій;
- відеометод;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- метод перевернутого класу, змішаного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- виконання завдань.

8. Оцінювання результатів навчання

Оцінюють знання здобувача вищої освіти за 100-бальною шкалою, яку переводять у національну оцінку згідно з чинним «Положенням про екзамен та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Змістовий модуль 1. Класифікація та розмноження троянди		
Пр.1. Походження троянди	ПРН 12. Знати історію походження троянди та найвизначніші трояндові сади світу. Знати ботанічну та господарську класифікацію троянди. Розрізняти групи та форми за морфо-біологічними характеристиками. Вивчити базовий асортимент основних груп троянди, способи розмноження троянди. Застосування природного і штучного вегетативного розмноження. Нові технології вирощування садивного матеріалу. Знати види та сорти шипшини для підщепи. Сумісність підщепи та прищепи.	10
Пр.2. Садові групи		10
Пр.3. Підщепи		10
Пр.4. Розмноження		10
Пр.5. Навколишнє середовище		10
Самостійна робота 1. Класифікація та розмноження троянди		10
Модульна робота 1		40
Разом за модуль 1		100
Змістовий модуль 2. Особливості вирощування та догляду за трояндами		
Пр.6. Обрізка	ПРН 12. Знати основні кліматичні параметри і їхню дію на рослини, особливості формування габітусу троянди для оптимального розвитку	10
Пр.7. Вир-ня троянди у ґрунтових теплицях		10

Пр.8. Вир-ня троянди у гідропонних теплицях	рослини. Вміти створити необхідні умови для росту та розвитку троянди. Знати особливості забезпечення оптимальних умов у період спокою. Знати етапи традиційної та сучасної технологій вирощування троянди у ґрунтових та гідропонних теплицях, а також основні технологічні аспекти вирощування горщечкової культури. Розрізняти шкідників та збудників хвороб троянди, вміти застосовувати профілактичні заходи боротьби та знати препарати, норми та дози їх використання для «лікування» рослин троянди.	10
Пр.9. Хвороби		10
Пр.10. Шкідники		10
Самостійна робота 2 Особливості вирощування та догляду за трояндами		10
Модульна робота 2		40
Разом за модуль 2		100
Навчальна робота		$(M1+M2)/2 * 0,7 \leq 70$
Екзамен		30
Разом за курс		$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедайннів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних, модульних робіт та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати та презентації повинні відображати зміст теми, містити структурований матеріал і мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс навчальної дисципліни
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1730>
2. Гаврись І.Л. Квітникарство закритого ґрунту: навчальний посібник. Київ: Компринт, 2020. 368 с.
3. Гаврись І.Л. Текст лекцій з дисципліни «Трояндознавство» для студентів магістратури 2-го року навчання за спеціальністю 203 Садівництво та виноградарство. К.: НУБіП, 2023. 77 с.
4. Тур О. Довідник трояндаря-початківця. Полтава: ТОВ «Асмі», 2024. 124 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Вельчева Л.Г., Пюрко О.Є., Бредіхіна Ю.Л. Практикум з квітникарства: навчальний посібник. Мелітополь: МДПУ, 2020. 92 с.
2. Кирик М.М., Шевчук В.К., Піковський М.Й. Хвороби квіткових і декоративних рослин. К.: Фенікс, 2019. 328 с.
3. Hessayon D.G. The rose expert (reprinted). York: Transworld Publishers. 2019. 141 p.
4. Hessayon D.G. The indoor plant & flower expert (reprinted). York: Flight. 2013. 128 p.
5. Види троянд. URL: https://kvitkainfo.com/roslini-vidkritogo-gruntu/troyanda_-_vidi-troyand.html (дата звернення: 14.06.2026).
6. Зелена садиба: життя за містом. URL: <https://zelenasadyba.com.ua/landshaftnij-dizajn/chym-pidzhyvyty-kvitnyk-vesnoyu.html> (дата звернення: 14.06.2026).
7. Як влаштований квітковий бізнес. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2019/09/19/651632/> (дата звернення: 14.06.2026).
8. Новини сільського господарства України та світу. URL: <https://news.agro-center.com.ua/eco-farming/zarobljaiemo-na-prekrasnomu-jak-viroshhuvati-kviti-v-teplici.html> (дата звернення: 14.06.2026).